

Dix années d' historiographie yougoslave 1945 — 1955, Београд 1955, страна 685, Издавачко предузеће „Југославија“, — Београд, Теразије 31.

Национални комитет за историске науке ФНРЈ објавио је прошле године на француском и енглеском језику књигу „Десет година југословенске историографије“. Књига је издата поводом Десетог међународног конгреса историчара који се одржао од 4 до 11 септембра 1955 године у Риму. Њом су приказани учесницима овог Конгреса наши посљератни резултати на пољу историске науке.

Библиографски материјал за ову веома значајну књигу прикупила су историска републичка друштва, и то свако за своју републику. Књигу је редиговао Јоржо Тадић, професор Универзитета у Београду, уз сарадњу Марије Накић и Радована Самарџића, а сарадници на библиографији о Другом свјетском рату били су: Велимир Терзић, Слободан Стамболић, Недељко Максимовић и Стојадин Катић.

У почетку књиге дао је Виктор Новак Преглед развитка југословенске историске науке до 1941 године, а затим се нижу библиографски подаци за ова поглавља: Историја историографије, Преисторија и античко доба, Помоћне историске науке, Историско-географска истраживања, Досељење Словена на Балканско Полуострво, Византиске студије, Политичка и ратна историја Средњег вијека, Економска и друштвена историја Средњег вијека, Проблем богомила, Југословенско средњевјековно законодавство, Југословенске средњевјековне институције и управа, Дубровник, Југословени под турском управом, Покрети против Турака од 16 до 18 вијека, Србија од 16 до 20 вијека, Црна Гора од 16 до 20 вијека, Хрватска од 16 до 20 вијека, Словенија од 16 до 20 вијека, Истра и Трст, Босна и Херцеговина од 16 до 20 вијека, Македонија од 16 до 20 вијека, Југословени у балканским ратовима и у Првом свјетском рату, Југославија од 1918 до 1941, Развој социјалистичког и радничког покрета у Југославији, Објављивање историског материјала, Народноослободилачка борба. Затим су набројене научне историске институције у Југославији и дат индекс имена на крају.

У овој библиографији нијесу изнесени само подаци о наслову, врсти и издању појединих радова (студија, расправа, чланака, збирки докумената) него и њихова кратка садржина. Тим се дала страном научном свијету могућност да се упозна са нашом историском научном проблематиком. Ова ће библиографија веома корисно послужити и нашим научним круговима, али ће, нажалост, остати неприступачна доста широком кругу наших наставника и студената историје, који осјећају велику потребу за једном оваквом књигом. Стога је потребно да се објави њено издање

и на нашем језику уз потребну коректуру и допуну. Издање њено и у виду обичних библиографских података, без садржаја радова и критичког става, било би од велике користи.

А.

Миливој Ш. Милошевић, Наука о броду, I дио — Народна књига, Цетиње 1955

Миливој Милошевић није непознат у стручној поморској литератури. Познате су двије раније његове књиге о бродоградњи. Већ неколико година он ради на великој студији „Наука о броду“ од које је сад издао први дио. Ова студија ће обухватити три књиге. Овај дио, како писац у свом предговору каже, садржи опште појмове о броду, опрему брода и његово одржавање, а слjedeће књиге ће обрадити градњу и теорију брода, распоред терета и маневрисање брода. Иако писац скромно у предговору квалификује ову књигу као уџбеник „намијењен ученицима поморских школа“, ово је у југословенској поморској литератури прва студија о броду ове врсте, солидно писана на основу обиља. првјенствено стране литературе и сопственог искуства као дугогодишњег професора наутике и капетана дуге пловидбе.

Ова студија није само корисна за практичну употребу у поморским школама него и правницима који се баве обрадом поморског права као и историчарима, који у истраживању политичких и економских података прошлости нашег народа на јадранској обали долазе често до низа имена разних врста бродова чију је дефиницију потребно знати да би се правилно оцијенила величина неке битке, богатство поједине области, личности и сл.

Аутор је, у општим појмовима о броду, у пет поглавља описао до детаља брод и дао његову дефиницију, затим извршио класификацију брода по врстама према води у којој плови, према грађевном материјалу и врсти покретне снаге. Послије тога је описао петнаест врста бродова на једра, бродове са сталним стројем, турбинама и моторима и електричне бродове (бојни, крстарице, разарачи, торпиљарке, терпедни чамци, подморнице и др.). Обрдио је трговачке бродове подијеливши их на четири групе (теретни, теретно-путнички, путничко-теретни и путнички) и 19 разних врста специјалних бродова (бродови-свјетионици, јакте, чамци за спасавање, бродови-хладioniце, теглачи, ледоломци итд.). У четвртој и петој глави аутор је изложио главна својства брода (пловност, чврстоћа, стабилност, брзина, отпор брода, окретљивост и понашање брода на мору) и опште појмове о градњи брода.